

ПССС „КРАГУЈЕВАЦ“ доо

БИЛТЕН

Бр. 4

*ИНФОРМАЦИЈЕ И САВЕТИ
У ПОЉОПРИВРЕДНОЈ
ПРОИЗВОДЊИ*

Март 2014.год.

Садржај

воћарство-виноградарство

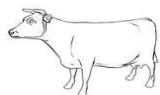
Идентификација рејона и избор парцеле за органску производњу винове лозе - 3

ратарство

Време сетве кукуруза----- 4

Услови за сетву сунцокрета ----- 5

сточарство

Гајење озимог сточног грашка и грахорице ----- 6

аграрна политика

Неопходност увођења ФАДН-а-----7

Обнављање задруга-----8

стипс

Стипс-извештај о кретању цена ----- 9

Идентификација рејона и избор парцеле за органску производњу винове

Органски систем гајења винове лозе требало би да буде пројекција природе у малом.

Веома је важно пре садње утврдити да ли рејон може да се препоручи за органску производњу. Оцена реона се врши на основу анализе педоклиматских фактора.

Релативна влажност ваздуха – рејони са релативном влажношћу ваздуха мањом од 80% су повољни за органску производњу јер имају мањи потенцијал за развој болести и штетних инсеката.

Дневне температуре, дужина дана и интензитет светлости-треба избегавати рејоне где је честа појава пролећних мразева и где су зимске температуре ниже од -10°C (посебно је

неповољно за стоне и ране сорте). У таквим рејонима се гаје сорте каснијег цветања и зрења, а и резидба се врши касније.

Високе дневне температуре 40°C - 45°C праве ожеготине на бобицама, па у таквим рејонима треба вршити засенчавање засада и дефолијацију радити у мањем обиму како би се избегле ожеготине.

Дневна осунчаност у периоду мај-септембар треба да је од 10-15 сати и што је већа позитивније утиче на фотосинтезу а самим тим и на квалитет грозђа и бољу кондицију целог засада.

Падавине-минимум 500мм са добрим распоредом. Ако су падавине мање обавезно је наводњавање (вода за наводњавање мора бити одговарајућег квалитета).

Брзина ветра- треба избегавати рејоне са јаким ветровима. Умерени ветрови су пожељни јер обезбеђују добру проветреност шпалира.

Надморска висина одабране парцеле би требало да буде виша од 200м.

Засад мора имати просторну изолацију од могућих извора загађења. Уједначене и не превише нагнуте парцеле се лакше одржавају и негују.

Природни елементи у близини засада (живе ограде, мање дрвеће, жбунови..) повећавају стабилност екосистема и пружају заштиту од ветра, смањују евапотранспирацију, обезбеђују станиште за корисне инсекте и птице.

Снешка Новковић

Време сетве кукуруза

Кукуруз, као тропска биљна врста, биолошки биљка тзв. кратког дана, захтева неке посебне моменте у свом вегетационом периоду.

Наука захтева да стручни приступ технологији гајења познаје низ непобитних услова како би успешност гајења достигла највиши степен производних параметара а изнад свих принос по јединици површине.

Од основних услова гајења са једне стране параметри које не можемо да мењамо су

- умерени климатски појас
- агрометеоролошки услови (водни режим, својства ораница, температурне одлике, број сунчаних дана, дужина дана и ноћи, ветрови, распоред падавина и тд.)

Наведеним условима можемо да прилагодимо

- период вегетације
- избор хибрида, групе зрења
- технологију гајења итд.

Синтезом свих наведених услова, одлика и параметара као и познавањем неких других сигурних константи, нпр. неопходност неопходне температурне суме између појединих фенофаза итд., долазимо до оптималних препорука времена сетве кукуруза, посебно за подручје Шумадије, које најближе одређујемо у интервалу од 20. до 25. април као резултат просечних одлика, и вишегодишњих анализа као фенолошких тако и параметара родности.

Добривоје Поповић

Услови за сетву сунцокрета

У циљу постизања максималних приноса семена и уља сунцокрета неходно је гајити хибриде високог и стабилног приноса уз примену савремене агротехнике.

Сунцокрету највише одговарају плодна и дубока земљишта, али због његових биолошких особина, може се успешно гајити и на сиромашнијим (уз употребу веће количине минералних хранива него обично) и слабо киселим и слабо заслањеним земљиштима. Не подноси монокултуру, па га треба гајити у плодосмени са минималном паузом од 4 године. За принос од 2,5 до 3,0 т/ха зрна, на земљиштима где је више година примењивана интензивна агротехника, треба употребити од 60 до 80 кг/ха азота, од 80 – 90 кг/ха фосфора и 60-70 кг/ха калијума., тј. однос хранљивих елемената видно утиче на принос и садржај уља и треба да је $N:P:K = 1 : 1,1-1,3 : 0,7-1$.

За сетву треба употребити семе високе клијавости (95%) и чистоће (98%) и апсолутне тежине од 80-100 г. Сеје се када је температура земљишта на дубини од 5цм од 8-10°Ц (то је трећа декада марта и прва декада априла). Дубина сетве на растреситим земљиштима треба да буде од 5-7 цм, а на тежим и хладнијим од 4-5 цм. Количина семена, ако је оно високе употребне вредности и ако се сеје прецизним машинама, креће се од 5-6 кг/ха, и тако се обезбеђује склоп од 60 000 биљака/ха. У интензивној производњи, на густину усева сунцокрета треба гледати као на једну од основних мера, и највећи део површина треба сејати у редове на растојању 70 x35 цм.

Предсетвену припрему земљишта треба обавити што квалитетније, јер то омогућава правилну сетву. Ако се пре ницања образује покорица, она се разбија ротационом копачицом. Сунцокрет је најосетљивији према благовременом првом окопавању и проређивању а ако те две мере закасне, стабло се издужује, а принос смањује. Проређивање треба обавити када биљке формирају два листа. Прво међуредно култивирање се обавља с проређивањем, а друго и треће на временски размак по 15 дана. Увођењем хербицида у широку праксу, међуредно култивирање и окопавање је изостављено или се по потреби култивира само једном.

Љиљана Вуксановић

Гајење озимог сточног грашка и грахорице

Озими сточни грашак и грахорицу треба сејати током друге половине септембра или почетком октобра. Сеје се житним сејалицама у међуредном размаку од 12,5 цм и на дубини између 4 и 5 цм. Могу се сејати као чист усев или у смеси са стрним житима.

Обе се врсте углавном користе у облику зелене крме, мада је могуће справљање сена и силаже.

Због квалитетног хемијског састава суве материје, односно високог садржаја сирових протеина и стимулирајућих материја попут витамина Ц, представљају веома вредну компоненту у исхрани свих врста и категорија домаћих животиња.

Грашак и грахорица су одличан предусев за све гајене биљке, осим махунарки, а њихова симбиоза са квржичним бактеријама, оставља у земљишту велике количине азота.

Основна обрада се изводи као код пшенице, али предсетвена припрема треба да обезбеди што ситније земљиште што доводи до равномерног распореда семена и лакше и квалитетније косидбе. Правовремена употреба минералним ђубривима у одговарајућој дози, битно утиче на постизање високог приноса.

Количина семена за сетву грашка износи око 150 кг/ха и 120 кг/ха грахорице. Ако се изводи сетва грашка и грахорице са стрницама, изазива мање полагање грашка и квалитетнији принос зелене масе при чему се додаје 30 - 35 кг/ха најчешће овса, јечма или пшенице.

Косидба за зелену крму се изводи онда када почне образовање првих махуна, а ако је усев здружен са стрним житима, не би требало да дође до њиховог класања или метличења.

Најбољи квалитет сена, обезбеђује се кошењем током пуног цветања и наливања доњих махуна, односно класања и метличења, али не и цветања стрнина. Косидба грашка и грахорице у време пуног образовања махуна, када је садржај протеина највиши, намењена је справљању силаже.

Мираш Заграђанин

Неопходност увођења ФАДН-а

-Успостављања Система рачуноводствених података на пољопривредним газдинствима у Републици Србији-

Пољопривреда Републике Србије треба (ради приступања Европској унији) да прилагоди читав низ прописа и стандарда и усвоји одређене захтеве у складу са циљевима Заједничке пољопривредне политике, међу којим је и Успостављање Система рачуноводствених података на пољопривредним газдинствима.

Овај значајан и сложен посао успостављања ФАДН система организује и спроводи Министарство пољопривреде шумарства и водопривреде. За успостављање система рачуноводствених података на пољопривредним газдинствима у Републици Србији потребно је вишегодишње планирање као и координација рада великог броја учесника уз техничку помоћ и подршку Делегација Европске уније у Републици Србији.

Такође, значајну помоћ и подршку пружа Републички завод за статистику, Секретаријат за пољопривреду, водопривреду и шумарство Аутономне покрајине Војводине, Пољопривредне саветодавне службе као и пољопривредни произвођачи.

У оквиру припрема за успостављање ФАДН система од 2011.године Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде је подржано кроз техничку помоћ коју финансира Европска унија. Стручњаци пројекта заједно са Министарством и осталим институцијама спроводе све фазе пројекта у складу са стандардима и прописима Европске уније као и националним законодавством.

Успостављање Система рачуноводствених података за Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде је од изузетног значаја јер ће се кроз многобројне показатеље добити свеобухватни преглед организационо-економских показатеља националне пољопривреде.

Такође се ти подаци и извештаји могу користити за израду базе података за креирање и спровођење одрживе пољопривредне политике у Републици Србији.

За пољопривредне произвођаче успостављање ФАДН система је значајно из следећих разлога:

- Због вођења континуиране и ажурне евиденције о улагањима у пољопривредну производњу (трошковима, приходима као и добити произвођача),
- Редовног контакта, сарадње и стручне помоћи саветодавца,
- Добијења повратних информација у виду рачуноводственог годишњег извештаја са коментарима,
- На бази добијених квалитетних и поузданих информација произвођач се усмерава да прави план производње која је најеконичнија и најпрофитабилнија на његовом пољопривредном газдинству.

Драгана Јелић,
Мастер манаџер

Обнављање задруга

Опстанак пољопривредних газдинстава у Србији налази се у удруживању у задруге. Удружени пољопривредни произвођачи могу на тај начин лакше доћи до обезбеђивања репроматеријала за обављање пољопривредне производње, а с друге стране имати лакши и сигурнији пласман производа и тржишних вишкова произведених на свом газдинству. На тај начин, удружени у земљорадничке задруге, смањиваће трошкове производње, повећати принос и бити конкурентни на тржишту пољопривредних производа

Задруга је добровољно удружење задругара у којем сваки члан учествује непосредно и који заједничким пословањем по начелу узајамне помоћи унапређују и заштићују свој пословни и други професионални интерес. Задруга је задругару логистичка подршка како не би трошио драгоцену време, већ да ради оно што најбоље зна.

Правилима задруге детаљно се утврђују међусобни односи задругара и задруге, а сваки задругар на скупштини задруге има једнако право гласа и одлучивања. Задруга је и изванредно средство за борбу против „сиве економије“. Особа која је задругар, преко задруге сасвим легално продаје своје производе или пружа услуге, а да притом није запослена у задрузи. Што је више задругара то је више квалитетног производа, зато је свакој задрузи у интересу да буде отворена за примање нових чланова.

Према Закону о задругама задругар је физичко лице које у целини или делимично послује преко задруге, односно физичко лице које преко задруге продаје своје производе и услуге, набавља производе или користи услуге потребне за обављање своје делатности или на други начин непосредно сарађује у остваривању циљева ради којих је задруга основана. Мора постојати одређени степен заједништва у остваривању интереса преко задруге. Задругар мора пословати преко задруге, а не само да учествује у резултатима пословања, у противном не послује у складу са задружним начелима

Разлози да локална самоуправа помогне формирање Задруга?

Задруге би могле да делују локално и када су неки глобални проблеми у питању у циљу укупног унапређења руралног развоја Србије. Поред потребе пољопривредника за самоорганизовањем у задруге, разлоге да помогне њихово организовање има свакако и шира заједница а нарочито локална самоуправа. Ако имамо у виду примену концепта „одрживи развој“, онда задруге свакако имају незаменљиву улогу као генератор економског, социјалног и културног развоја и еколошке одрживости локалних заједница. У овом смислу могу се навести неколико значајних разлога:

- Задржаваје послова и економске користи за чланове- задругаре у локалној заједници;
- Решавање свеобухватног развоја у својој локалној заједници;
- Јачање економске моћи и побољшавање тржишне позиције малих произвођача из локалних заједница и на ширим тржиштима;
- Омогућавање задругарима да очувају људско достојанство и да утичу на промене и решавање економских и социјалних проблема у локалној заједници;
- Повезивање бизниса локалних заједница у регионалну и националну привреду.

Бранивоје Анђелић

Izveštaj o kretanju cena na zelenoj pijaci, klanicama i mlekarama

*Cene su izražene u din/kg, izuzev cene za jaja din/kom

Cene voća

Banana	115.00
Grejpfrut	140.00
Jabuka	35.00
Jabuka (Delišes r.)	50.00
Jabuka (Delišes z.)	45.00
Jabuka (Melrouz)	30.00
Jabuka (Mucu)	40.00
Jabuka (ostale)	25.00
Kivi (sve sorte)	110.00
Kruška (ostale)	90.00
Lešnik (očišćen)	1100.00
Limun (sve sorte)	110.00
Mandarina (sve)	120.00
Orah (očišćen)	600.00
Pomorandža (sve)	70.00
Smokva (suva)	350.00
Šljiva (suva)	280.00

<i>Jaja i živinsko</i>	<i>meso</i>
Jaja S	11.00
Jaja A	10.00
Jaja B	9.00
Jaja c	8.00
Pileće meso	330.00

<i>Cene mlečnih</i>	<i>proiz.</i>
Kajmak	700.00
Sir mladi	230.00
Sir punomasni	300.00

Cene povrća

Blitva	30.00
Brokola (sve)	140.00
Celer (sve sorte)	100.00
Cvekla (sve sor.)	30.00
Karfiol (sve sorte)	175.00
Krastavac (sal.)	180.00
Krompir (beli)	50.00
Krompir (crveni)	45.00
Kupus (sve sorte)	30.00
Luk beli (sve)	300.00
Luk crni (sve)	40.00
Paradajz (sve)	220.00
Pasulj (grad.)	300.00
Pasulj (tetovac)	280.00
Pasulj (beli)	270.00
Pasulj (šareni)	300.00
Pasulj (žuti)	290.00
Paškanat (sve)	90.00
Peršun (korenaš)	90.00
Peršun (lišćar)	30.00
Pečurke (šamp.)	180.00
Praziluk (sve)	40.00
Ren (sve sorte)	300.00
Spanać (sve)	90.00
Tikvice (sve)	150.00
Zelen (sve sorte)	140.00
Zelena salata	25.00
Šargarepa (sve)	30.00